Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0415U005263

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-07-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клюйко Гліб Сергійович
2. Kluiko Gleb

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.01.05

Назва наукової спеціальності: Порівняльне літературознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 01-12-2014

Спеціальність за освітою: 7.02030302

Місце роботи здобувача: Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: 49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна 72

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 08.051.12

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: 49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна 72

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 17.09.91

Тема дисертації:

1. Ретродетектив у системі жанрів постмодерністської літератури: компаративний аспект

2. Retrodetective in the system of genres of postmodern literature: a comparative aspect

Реферат/анотація:

1. Об'єктом дослідження є російські й українські ретродетективи та романи, що знаходяться на межі детективного та історичного жанрів, а також популярні романи, що найбільш яскраво репрезентують синтез масової літератури та поетики постмодернізму. Метою дослідження є виявлення жанрово-стильових особливостей українського та російського ретродетективу, обумовлених впливом постмодерністської естетики. Провідним методом у дослідженні є порівняльно-типологічний, що використовується для вивчення спільних та відмінних ознак літературно-художніх явищ. Питання, пов'язані з передумовами появи ретродетективу, передбачають звернення до історико-генетичного методу. Для опису специфічних рис і тенденцій розвитку ретродетективу використаний порівняльно-історичний метод. За допомогою методу типологічного зіставлення текстів виділена жанрова матриця та жанрові особливості ретродетективу. Описовий метод було застосовано для наукової систематизації текстів та виявлення їх жанрової спільності. Принципи соціокультурології та рецептивної естетики, що використовуються в роботі, дозволяють

проаналізувати ретродетектив на тлі широкого соціокультурного контексту, визначити особливості його функціонування. Системний аналіз уможливив узагальнення виявлених закономірностей реалізації жанрової матриці ретродетективу. Наукова новизна дисертації полягає в тому, що вперше в літературознавстві ретродетектив досліджено як окремий внутрішньожанровий різновид детективу, що склався в епоху постмодернізму; вперше здійснено компаративне зіставлення українських та російських ретродетективів. Тексти розглядалися нами в п'яти аспектах: просторово-часовий континуум, система персонажів, організація сюжету, емоційний фон і особливості стильової організації, що дало можливість встановити основні жанрово-стильові особливості ретродетективу. Практичне значення одержаних результатів. Практична значущість роботи полягає в її потенційній затребуваності у компаративістських наукових роботах, а також у розробках теоретичних та історико-літературних курсів бакалаврських та магістерських університетських програм. На основі матеріалів і висновків дослідження можуть бути розроблені практичні рекомендації для працівників бібліотек і викладачів літератури. Результати дослідження використовувалися в роботі науково-дослідницької групи при кафедрі зарубіжної літератури ДНУ імені Олеся Гончара, також вони послугували матеріалом для створення двох методичних посібників до спецкурсів, які викладаються на кафедрі зарубіжної літератури ДНУ імені Олеся Гончара.

2. The research is the first attempt in the Ukrainian comparative study of literature to provide typological characteristics of retrodetective in Ukrainian and Russian literatures. Retrodetective appears on the basis of historical detective in the postmodern era. In the Russian and Ukrainian literatures, original works with elements of historical and detective genre as a separate kind have already appeared on the post-Soviet cultural space, and their formal-substantial features are caused by poetics of postmodern literature and popular literature. Its specificity as a special type of verbal art lies in stereotyping at the formal and substantive levels. First of all, it is manifested in constructing of the plot on the basis of so-called literary formulas described by John Cawelti. Thus, the formulas of popular literature are widely used at all the three levels of modern literature - mass (popular), middle and experimental, but at the last two ones they are also parodically transformed and reinterpreted. As a result of writers' attempt to reach the widest audience of readers, fiction, which because of its intermediate position in the literary hierarchy is often called the middle-literature, became the mainstream of modern literary process. The vanguard experiments are not carried out in it, but the canons of the genre, as a rule, are more transformed, and inter-genre synthesis takes place. By this reason fiction differs from mass literature, where full conformity of the readers' horizon of expectations is an obligatory condition. Considering retrodetectives of modern popular writers, we have come to the conclusion that they are all written using receptions of formula literature, thereby they are popular among a wide audience of readers, but the mix of genres, irony, parodic revealing of literary devices, wide intertextuality allow them to create more meaningful levels, addressed to a qualified recipient. Moreover, the change of genre formula always in some way reflects the transformations taking place in social consciousness. Thus, a new look at the essence of the historical process was formed in postmodernism, as well as a new attitude in general, have become one of the main reasons for the transformation of historical detective in retrodetective. Attention shifts away from such large-scale objects as, for example, political history, to the reconstruction of the bright, entertaining details of private life, a life of the past. The highest, the essential level of postmodern philosophy was reflected only in the few samples of retrodetective. But basically postmodern nature of the retrodetectives was manifested in the use of the game with the reader, irony, collage, revealing of literary devices, parody, mixing of high and low styles, wide intertextuality. The study of the development of this inter-genre variety has shown that each national literature learns postmodernism experience in its own way, emphasizing or retouching its certain features. Not only typological similarity of Ukrainian and foreign retrodetectives is evident, but also their identity, which is manifested at different levels. Mastering of genre codes of world literature does not deprive Ukrainian literature of identity, but even updates it. Therefore, retrodetective arises as a complex and multifaceted phenomenon, which can be productively studied in a variety of socio-cultural and literary aspects.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гусєв Віктор Андрійович
2. Gusev Viktor A.

Кваліфікація: д.філол.н., 10.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Циховська Елліна Дмитрівна
2. Циховська Елліна Дмитрівна

Кваліфікація: д.філол.н., 10.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Валуєва Наталя Миколаївна

2. Валуєва Наталя Миколаївна

Кваліфікація: к.філол.н., 10.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Гусєв Віктор Андрійович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Гусєв Віктор Андрійович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.